

STYCZEŃ 2013

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI

**Podlaskie Obserwatorium
Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych**

PUBLIKACJA
BEZPŁATNA

Indykatory Podlaskiej Gospodarki opracowują pracownicy Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych w następującym składzie:

1. Dorota Gilejko
2. Marta Sosnowska

Opracowanie jest dostępne wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/default.aspx?docId=2>

1. RYNEK PRODUCENTA

Wykres 1. Produkcja sprzedana przemysłu w woj. podlaskim w okresie: styczeń 2012r. – styczeń 2013r.
(w mln zł, w cenach bieżących).

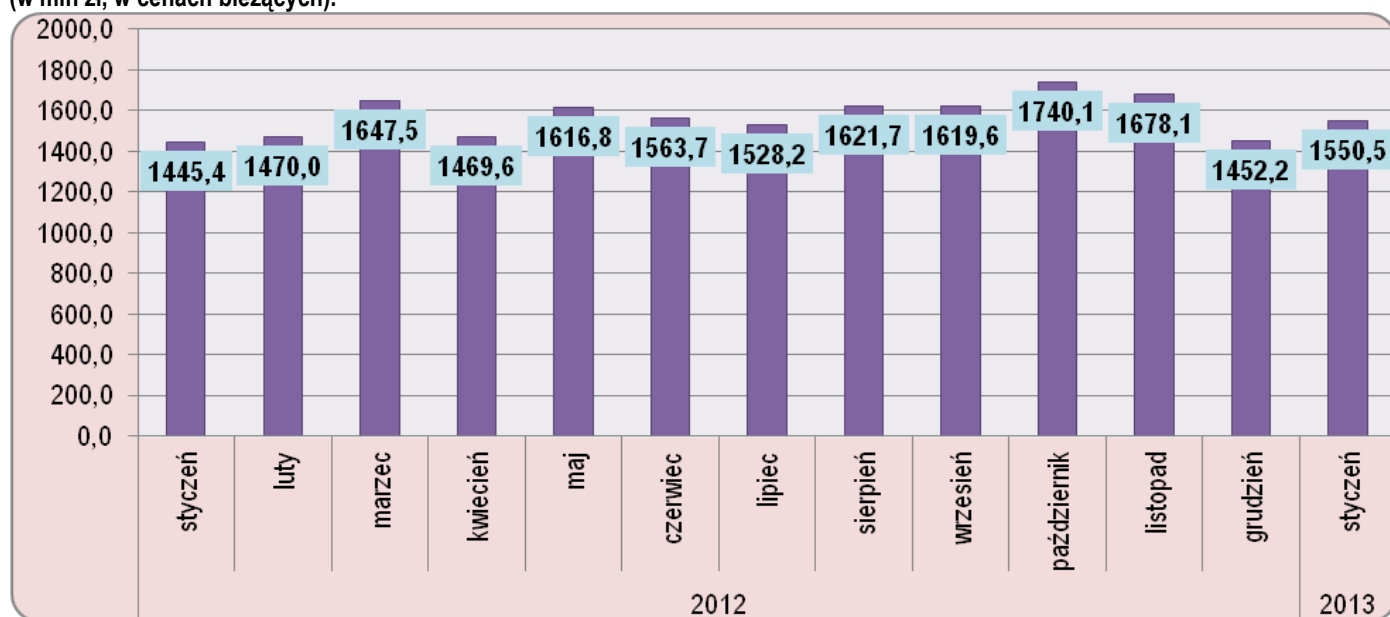

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		III kw. 2011	IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012
Nakłady inwestycyjne w mln zł	woj. podlaskie	739,4	1 082,4	183,1	454,3	822,7
	Polska	62 272,6	99 853,7	17 641,1	41 518,3	66 258,5
Przychody z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	22 287,9	31 297,1	7 396,9	15 176,3	23468,3
	Polska	1 652 839,5	2 294 301,9	574 194,0	1 160 587,9	1 760 310,2
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności w mln zł	woj. podlaskie	21 564,3	30 389,2	7 218,9	14 811,3	23 037,7
	Polska	1 560 099,4	2 169 484,4	545 264,6	1 104 931,1	1 679 033,6
Wynik na sprzedaży produktów, towarów i materiałów w mln zł	woj. podlaskie	738,6	944,6	172,9	382,4	566,0
	Polska	87 190,0	1 16 091,8	24 437,7	49 021,6	74 080,4
Wynik finansowy brutto w mln zł	woj. podlaskie	724,3	908,9	178,2	365,4	431,0
	Polska	92 767,2	124 886,7	28 910,2	55 631,1	81 237,9
Wynik finansowy netto w mln zł	woj. podlaskie	594,5	738,1	135,3	295,2	327,1
	Polska	77 391,7	103 950,3	23 560,7	46 195,5	67 229,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto w %	woj. podlaskie	3,2	2,9	2,4	2,4	1,8
	Polska	5,6	5,4	5	4,8	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto w %	woj. podlaskie	2,7	2,4	1,8	1,9	1,4
	Polska	4,7	4,5	4,1	4,0	3,8

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		I 2012	XII 2012	I 2013
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu okresu)	woj. podlaskie	91 390	94 721	94 662
	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	72 012	74 021	73 871
Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	1 445,4	1 452,2	1 550,5
	Polska	91 016,4	85 866,8	90 570,1
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł (w cenach bieżących)	woj. podlaskie	96,0	188,7	112,1
	Polska	4 536,7	9 490,6	3 754,5
Sprzedaż detaliczna towarów (w cenach bieżących)	woj. podlaskie (poprzedni m-c=100)	77,0	99,2	83,4
	Polska (poprzedni m-c=100)	75,1	115,1	79,4

Komentarz:

Indykatory styczniowe w woj. podlaskim:

- 🌿 Kwartalne wskaźniki dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw w woj. podlaskim omówiono w Indykatorach za październik 2012r.
- 🌿 Liczba podmiotów gospodarczych pozostaje w trendzie spadkowym. W styczniu nastąpił spadek liczby podmiotów gospodarczych o 0,1% w relacji do ub. miesiąca, natomiast w por. do analogicznego okresu roku poprzedniego odnotowano wzrost o 3,6%. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły ok. 78% wszystkich przedsiębiorców. Ich liczba spadła w por. do ub. miesiąca - o 0,2%. W odniesieniu do danych ubiegłorocznych zanotowano 2,6% wzrost.

- ✦ Odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w por. do ub. miesiąca o 6,8%, oraz o 7,3% w relacji do stycznia 2012r.
- ✦ W sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w odniesieniu do ub. miesiąca zanotowano spadek o 76,6 mln zł ale równocześnie wzrost o 16,1 mln zł w porównaniu do stycznia 2012 r.
- ✦ Sprzedaż detaliczna towarów w porównaniu do grudnia 2012 r. spadła o 15,8 pkt. proc. natomiast w odniesieniu do stycznia 2012 r. wzrosła o 6,4 pkt. proc.

Indykatory styczniowe w Polsce:

- ✦ Kwartalne wskaźniki dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw w Polsce omówiono w Indykatorach za październik 2012r.
- ✦ W zakresie produkcji sprzedanej przemysłu, wskaźniki dynamiki wzrosły w relacji do ub. miesiąca (5,5%), natomiast w odniesieniu do stycznia 2012r. nieznacznie spały (o 0,5%).
- ✦ W branży budowlano-montażowej, produkcja w odniesieniu do poprzedniego miesiąca b.r. spadła o 60,4%, natomiast do analogicznego okresu roku ubiegłego o 17,2%.
- ✦ Dynamika w zakresie sprzedaży detalicznej towarów przebiegała dwukierunkowo – w por. do ub. miesiąca zanotowano jej spadek o 35,7 pkt. proc., natomiast w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił jej wzrost o 4,3 pkt. proc.

Definicje:

Nakłady inwestycyjne - nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. W skład nakładów na środki trwałe wchodzi nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m. in. roboty budowlano - montażowe, dokumentacje projektowo – kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne nakłady, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane dotyczą finansów przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Przychody z całokształtu działalności – przychody, na które składają się:

- przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów i usług), jak również opakowań, wyposażenia i usług obcych fakturowanych łącznie z produktami,
- przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem upustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług,
- pozostałe przychody operacyjne, czyli przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- przychody finansowe, czyli kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich ważności, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Przychody z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności – koszty, obejmujące:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów,
- pozostałe koszty operacyjne, tj. związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki,
- koszty finansowe, np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od emitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności prezentowane są narastająco w ujęciu kwartalnym.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – różnica między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów). *Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) – wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych. *Wynik finansowy brutto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) - otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia. *Wynik finansowy netto prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu brutto – relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Wskaźnik rentowności obrotu netto – relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. *Wskaźnik prezentowany jest narastająco w ujęciu kwartalnym.*

Podmiot gospodarki narodowej - podmiot stosunków cywilno-prawnych prawa polskiego wyposażony w autonomię prawną, ekonomiczną i finansową, realizujący określoną przez siebie działalność, będący osobą prawną, jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej albo osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą. Podmioty gospodarki narodowej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wśród podmiotów gospodarki narodowej nie uwzględniono osób prowadzących gospodarstwa indywidualnie w rolnictwie.

Dane prezentowane są w ujęciu miesięcznym dla woj. podlaskiego i w ujęciu kwartalnym dla kraju.

Produkcja sprzedana przemysłu - podstawowy miernik działalności gospodarczej (tj. działalności przemysłowej, budowlano-montażowej, transportowej i innej) przedsiębiorstw i firm przemysłowych, czyli jednostek gospodarczych zaliczonych według PKD 2007 do sekcji B, C, D, E. Wartość produkcji sprzedanej obejmuje:

- wartość sprzedanych (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) na zewnątrz przedsiębiorstwa produktów: własnej produkcji wyrobów gotowych, wykonanych usług, prac naukowo-badawczych, prac projektowych, geodezyjno-kartograficznych, robót, w tym także budowlano-montażowych wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców), itp. wynikającą z przemnożenia ilości sprzedanych wyrobów i usług przez jednostkową cenę sprzedaży skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży wyrobów i usług, bez podatków od towarów i usług (VAT);
- wartość produktów wytworzonych niezaliczanych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą: wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, wartość wykonanych świadczeń na rzecz funduszu świadczeń socjalnych, wykonanych i przekazanych wyrobów i usług własnej produkcji na powiększenie wartości własnych środków trwałych, nieodpłatnie przekazanych produktów (tj. wyrobów i usług) na potrzeby reprezentacji i reklamy, przekazanych wyrobów i usług na potrzeby osobiste podatników i pracowników oraz darowizny wyrobów i świadczonych usług bez pobrania zapłaty;
- zryczałtowaną odpłatność agenta za powierzone mu prowadzenie działalności gospodarczej, użytkowanie środków trwałych itp., na podstawie umowy (zlecenia) zawartej z agentem; w przypadku umowy agencyjnej - pełne przychody agenta.

W tabeli prezentowane są dane dotyczące przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Wskaźnik – produkcja sprzedana przemysłu wyrażony jest w cenach bieżących, które w statystyce rozumiane są jako ceny faktycznie stosowane w dokonywanych transakcjach kupna-sprzedaży towarów i usług w danym okresie. Za ceny bieżące przyjmuje się zazwyczaj ceny z danego roku lub miesiąca. Dla odmiany ceny stałe (ceny porównywalne lub niezmiennne) służą do ustalania zmian fizycznych rozmiarów zagregowanych wielkości ekonomicznych (produkcji, sprzedaży, spożycia) w ujęciu wartościowym. Ceny stałe są cenami z danego okresu, zwanego bazowym i ich zastosowanie umożliwia porównanie zmian cen w czasie (tzw. dynamika). Obliczenia nie są wówczas obciążone czynnikiem inflacji.

Produkcja budowlano – montażowa – dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńiodawców.

Sprzedaż detaliczna towarów (łącznie z podatkiem VAT) - sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych) w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców. W wartości sprzedaży detalicznej, uwzględnia się wartość wytworzonych potraw i usług, sprzedanych wyłącznie we własnych placówkach gastronomicznych oraz wartość wytworzonych wyrobów sprzedanych we własnych punktach sprzedaży detalicznej. Sprzedaż detaliczna uwzględnia również dane z jednostek prowadzonych przez agentów, nie uwzględnia natomiast wartości sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową. Sprzedaż detaliczna realizowana jest w cenach płaconych przez konsumentów (ceny realizacji), łącznie z podatkiem od towarów i usług VAT.

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej towarów obejmują przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, w relacji: badany miesiąc do miesiąca poprzedniego.

Źródło:

1. *Biuletyn Statystyczny, nr 1 (663), GUS, Warszawa 2013.*
2. *Budownictwo – wyniki działalności w 2007 r., GUS, Warszawa 2008.*
3. *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 1/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
4. *Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2011.*
5. www.stat.gov.pl.

2. RYNEK KONSUMENTA

Wykres 2. Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: styczeń 2012r. – styczeń 2013r. (w zł)

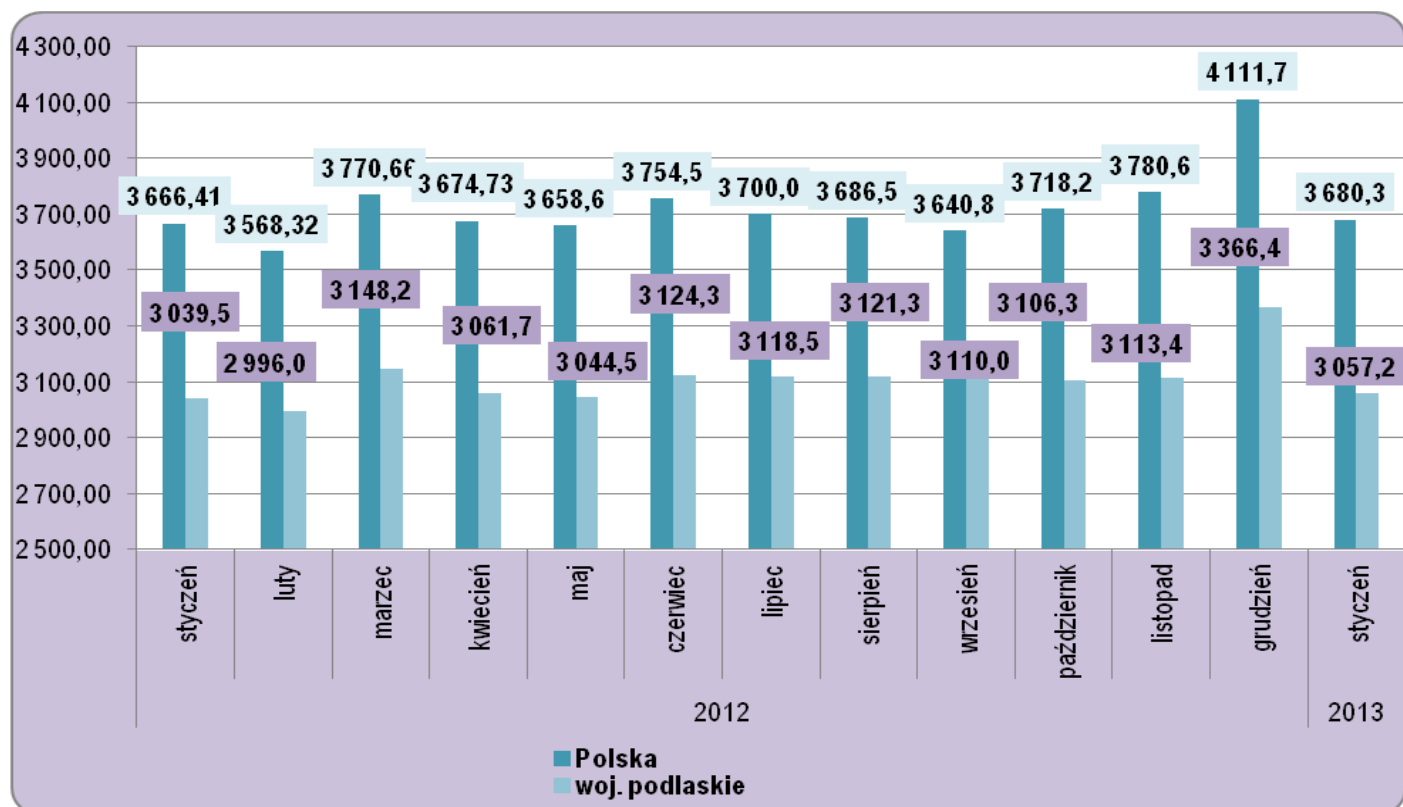

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym		IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012
Ludność w tys. (stan w końcu kwartału)	woj. podlaskie	1 201 ^a	.	.	1 199	.
	Polska	38 538	38 532	38 534	38 550	38 542
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku = 100)	woj. podlaskie	104,9	104,4	104,1	103,8	102,7
	Polska	104,6	103,9	104,3	103,8	102,4

* dane zostały zmienione w stosunku do uprzednio opublikowanych.

^a dane prezentowane są w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		I 2012	XII 2012	I 2013
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (analogiczny okres poprzedniego roku=100)	Polska	104,1	102,4	.
Przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	woj. podlaskie	3 039,5	3 366,4	3 057,2
	Polska	3 666,4	4 111,7	3 680,3

Komentarz:

Indykatory styczniowe w woj. podlaskim:

- 📌 Liczba ludności woj. podlaskiego została oszacowana na koniec września 2012r. i wyniosła 1199 osób, co w por. do końca 2011r. oznacza jej spadek o ok. 2 tys.
- 📌 Inflację oszacowano w końcu IV kwartału. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych osiągnął poziom 102,7 czyli o 2,2 pkt. proc. mniej niż w IV kwartale 2011r.
- 📌 Przeciętne wynagrodzenie podlaskich pracowników było niższe niż ogólnokrajowe – średnio o ok. 623,1 zł. Jego styczniowy poziom był niższy w odniesieniu do poprzedniego okresu – o 309,2 zł oraz wyższy w relacji do stycznia 2012r. – o 17,7 zł.

Indykatory styczniowe w Polsce:

- 📌 Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych został oszacowany w grudniu 2012r. (IV kwartał). Wyniósł 102,4, co oznacza spadek wskaźnika cen w porównaniu do IV kwartału 2011r. oraz III kwartału 2012 odpowiednio o 2,2 pkt. oraz o 1,4 pkt.
- 📌 W końcu III kwartału 2012r. liczba ludności Polski była wyższa zarówno w por. do poprzedniego kwartału – o ok. 16 tysięcy, jak i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego - o 7 tysięcy.
- 📌 Przeciętne płace spadły o 431,4 zł biorąc pod uwagę poprzedni miesiąc. Porównując analogiczny okres roku ubiegłego, wzrost wyniósł 13,9 zł.

Definicje:

Ludność faktycznie zamieszkała - ogół osób (ogółem lub według określonych cech) zameldowanych na pobyt stały w danej jednostce administracyjnej i faktycznie tam zamieszkałych oraz osób przebywających czasowo i zameldowanych w tej jednostce administracyjnej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. ponad 2 miesiące).

Ludność faktycznie zamieszkała prezentowana jest kwartalnie.

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – statystyczny wskaźnik ilościowego opisu dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie badanym w porównaniu z okresem podstawowym (potocznie nazywany inflacją). Obliczany jest w oparciu o wyniki: badania cen towarów i usług konsumpcyjnych na rynku detalicznym oraz badania budżetów gospodarstw domowych, dostarczającego danych o przeciętnych wydatkach na towary i usługi konsumpcyjne, które są wykorzystywane do opracowania sytemu wag.

Przeciętne wynagrodzenie brutto - stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie (bez osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą).

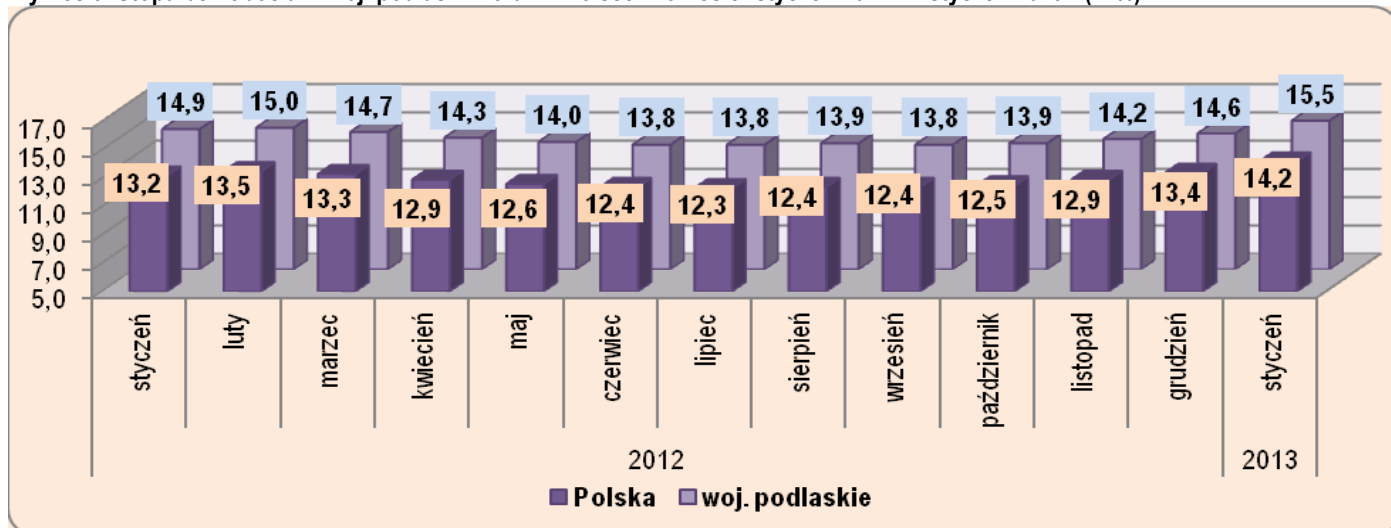
Dane w tabeli dotyczą przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Źródło:

- 1) *Biuletyn Statystyczny, nr 1(663), GUS, Warszawa 2013.*
- 2) *Biuletyny Statystyczne Województwa Podlaskiego za: II-IV kwartał 2011 r. oraz I-III kwartał 2012r., Białystok 2011, 2012.*
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego, nr 1/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.*
- 4) *Kwartalne wskaźniki makroekonomiczne; www.stat.gov.pl*
- 5) *www.stat.gov.pl*

3) RYNEK PRACY

Wykres 3. Stopa bezrobocia w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: styczeń 2012r. – styczeń 2013r. (w %).

Wykres 4. Średnia liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy w woj. podlaskim oraz w Polsce w okresie: styczeń 2012r. – styczeń 2013r.

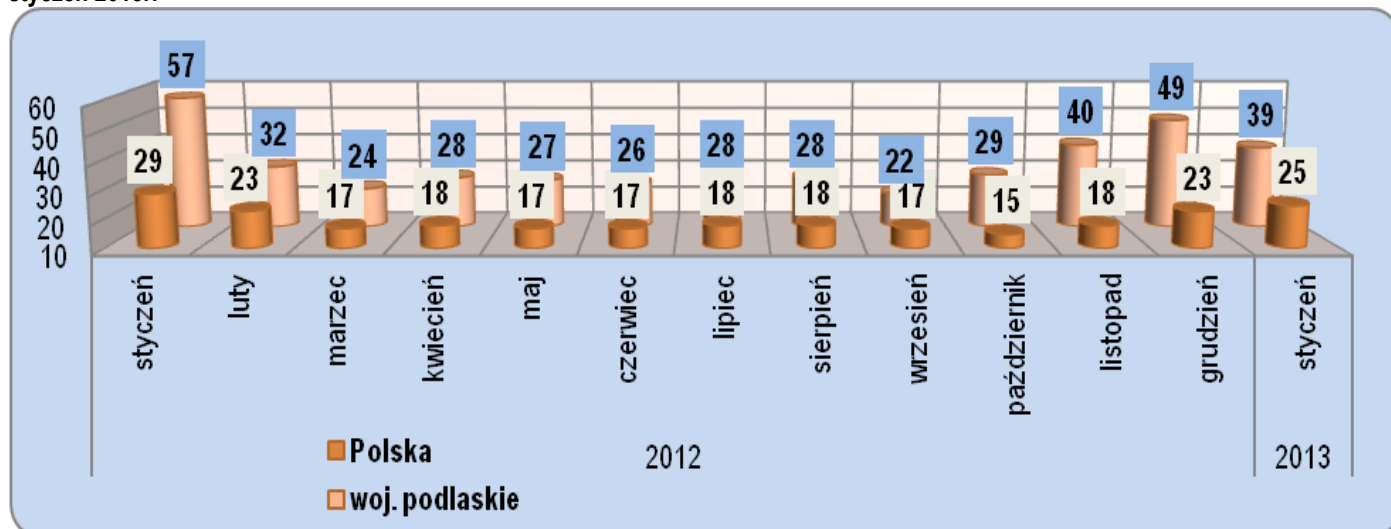

Tabela 1. Dane prezentowane w ujęciu kwartalnym*		IV kw. 2011	I kw. 2012	II kw. 2012	III kw. 2012	IV kw. 2012
Liczba osób aktywnych zawodowo w tys. osób	woj. podlaskie	522	499	507	505	510
	Polska	17 295	17 207	17 320	17 440	17 393
Wskaźnik aktywności zawodowej w %	woj. podlaskie	55,5	54,7	55,8	56,4	56,0
	Polska	55,7	55,4	55,8	56,2	56,0
Wskaźnik zatrudnienia w %	woj. podlaskie	49,9	49,5	51,5	50,9	50,3
	Polska	50,3	49,6	50,3	50,7	50,4

*Prezentowane wyniki aktywności zawodowej zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach opracowania. Wyniki badania zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to 3 miesiące i więcej). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys.

Tabela 2. Dane prezentowane w ujęciu miesięcznym		I 2012	XII 2012	I 2013
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	woj. podlaskie*	98,5	97,9	98,0
	Polska*	5 551	5 474	5 507
sektor publiczny	woj. podlaskie*	9,2	9,4	9,5
	woj. podlaskie*	89,3	89,7	88,6
sektor prywatny	woj. podlaskie	14,8	14,6	15,5
	Polska	13,2	13,4	14,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	woj. podlaskie	8 662	6 972	9 402
	Polska	287 799	244 107	317 936
Bezrobotni „nowozarejestrowani”	woj. podlaskie	4 315	5 011	4 309
	Polska	148 957	165 434	159 007
Bezrobotni „wyrejestrowani”	woj. podlaskie	70 267	68 705	73 798
	Polska	2 121 518	2 136 815	2 295 744
Bezrobotni zarejestrowani ogółem (stan w końcu miesiąca)	woj. podlaskie	9 491	8 735	10 037
	Polska	367 657	358 250	399 234
z prawem do zasiłku	woj. podlaskie	33 151	31 553	33 294
	Polska	1 112 386	1 099 186	1 155 892
kobiety	woj. podlaskie	23 842	23 746	25 345
	Polska	934 660	938 975	1 010 145
zamieszkali na wsi	woj. podlaskie	4 902	4 522	4 890
	Polska	134 696	126 464	137 856
osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	woj. podlaskie	1 676	1 415	1 531
	Polska	37 080	31 482	35 446
w tym osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	woj. podlaskie	1 604	2 065	2 328
	Polska	62 659	87 742	100 675
Z ogółem osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	woj. podlaskie	326	316	336
	Polska	3 333	3 558	3 768
cudzoziemcy	woj. podlaskie	15 797	14 550	15 653
	Polska	445 403	424 227	456 871
osoby do 25 roku życia	woj. podlaskie	6 438	6 680	6 983
	Polska	213 857	226 354	235 695
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	woj. podlaskie	37 938	38 182	40 012
	Polska	1 040 863	1 073 440	1 127 618
długotrwale bezrobotni	woj. podlaskie	15 871	15 933	16 911
	Polska	468 235	486 445	516 556
osoby powyżej 50 roku życia	woj. podlaskie	20 830	20 733	22 305
	Polska	628 942	623 229	671 619

INDYKATORY PODLASKIEJ GOSPODARKI STYCZEŃ 2013 r.

osoby bez doświadczenia zawodowego	woj. podlaskie	21 615	20 854	21 943
	Polska	543 871	525 954	554 761
osoby bez wykształcenia średniego	woj. podlaskie	36 351	35 352	37 953
	Polska	1 184 728	1 187 096	1 277 959
osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko poniżej 18 roku życia	woj. podlaskie	4 740	4 662	4 955
	Polska	181 496	188 289	200 345
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	woj. podlaskie	1 461	1 508	1 620
	Polska	37 745	41 208	44 189
osoby niepełnosprawne	woj. podlaskie	3 742	3 815	3 937
	Polska	110 684	111 521	116 412
Oferty pracy** (zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym)	woj. podlaskie	931	853	1 478
	Polska	49 033	35 748	64 015
w tym oferty pracy subsydiowanej	woj. podlaskie	350	376	802
	Polska	14 021	10 998	26 688
Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedną ofertę	woj. podlaskie	57	49	39
	Polska	29	23	25

* dane prezentowane w tysiącach.

** w statystyce rynku pracy oferty pracy od 2010 r. rozumiane są jako wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w danym miesiącu.

Komentarz:

Indykatory styczniowe w woj. podlaskim:

- 🌿 Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2012 r. uległa zwiększeniu w relacji do III kwartału ub. r. o 1%, natomiast w odniesieniu do IV kwartału 2011 r. spadła o 2,3%. Zmiany w liczbie bezrobotnych i pracujących znalazły odzwierciedlenie we wskaźnikach charakteryzujących aktywność zawodową mieszkańców woj. podlaskiego - wskaźnik aktywności zawodowej spadł o 0,4 pkt % w stosunku do III kwartału roku ubiegłego, natomiast w relacji do IV kwartału 2011 r. wzrósł o 0,5 pkt proc. Wskaźnik zatrudnienia natomiast w relacji do III kwartału spadł o 0,6 pkt proc., natomiast w porównaniu do IV kw. 2011 r. wzrósł o 0,4 pkt %.
- 🌿 Przeciętne zatrudnienie wzrosło w relacji do ub. miesiąca o 0,1 tys. osób, natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego – spadło o 0,5 tys. W sektorze prywatnym natomiast, odnotowano spadek zarówno w porównaniu do poprzedniego miesiąca, jak i odniesieniu do stycznia 2012r. odpowiednio 1,2% i 0,8%. W sektorze publicznym zaobserwowano wzrost zatrudnienia o 1,1% w porównaniu do grudnia 2012r. i o 3,3% w relacji do stycznia 2012r.
- 🌿 Pogorszenie się sytuacji na rynku pracy odzwierciedla zwiększający się wskaźnik stopy bezrobocia, który w porównaniu do ubiegłego miesiąca wzrósł o 0,9 pkt. procentowe, a w odniesieniu do ubiegłego roku o 0,6 pkt. proc.
- 🌿 W końcu stycznia br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 73 798 osób i była o 5 093 osób większa od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 3 531 osób większa niż w styczniu ubiegłego roku.
- 🌿 W styczniu 2013. w urzędach pracy zarejestrowano 9 402 nowych bezrobotnych, tj. o 2 430 więcej niż przed miesiącem i o 740 więcej niż rok wcześniej.
- 🌿 W relacji do danych w analogicznym okresie roku ubiegłego, wśród poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano zarówno wzrosty jak i spadki. Największy procentowy wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (45,1%) oraz osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (10,9%). Największe spadki bezrobocia dotyczyły natomiast osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (8,7%) oraz osób do 25 r. życia (0,9%). W odniesieniu do danych z grudnia 2012 r. w każdej grupie bezrobotnych zanotowano wzrostu - największy wśród osób z prawem do zasiłku (14,9%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (12,7%).
- 🌿 W styczniu br. do urzędów pracy zgłoszono 1 478 oferty zatrudnienia, tj. o 625 więcej niż przed miesiącem i o 547 więcej niż rok wcześniej. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w styczniu 2013 r., 802 dotyczyło ofert pracy subsydiowanej i stanowiły one 54,3% wszystkich ofert, jakimi dysponowały urzędy. W grudniu 2012r. było ich o 426 mniej, natomiast w styczniu 2012r. o 452.
- 🌿 W styczniu br. na jedną ofertę pracy zgłoszoną do PUP przypadało 39 osób bezrobotnych – to o 10 osób mniej niż w grudniu 2012r., oraz o 18 osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Indykatory styczniowe w Polsce:

- 🌿 Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale ub. r. uległa zmniejszeniu w relacji o III kwartału 2012 r. o 0,3%, natomiast w stosunku do IV kwartału 2011r. nastąpił wzrost liczby o 0,6%. Wskaźnik aktywności zawodowej w relacji do III kwartału ub. r. spadł o 0,2 pkt proc., natomiast w relacji do IV kwartału 2011 r. – wzrósł o 0,3 pkt proc. W przypadku wskaźnika zatrudnienia nastąpił spadek, w relacji do poprzedniego kwartału o 0,3 pkt %, oraz wzrost o 0,1 pkt % w stosunku do IV kw. 2011 r.
- 🌿 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w styczniu br. uległo zwiększeniu o ok. 0,6% w porównaniu do grudnia 2012r., natomiast w relacji do stycznia 2012 r. poziom zatrudnienia spadł o ok. 0,8%.

- ✦ Stopa bezrobocia w kraju w wzrosła o 0,8 pkt proc. w odniesieniu do poprzedniego okresu oraz o 1 pkt proc. porównując dane ubiegłoroczne.
- ✦ W styczniu br. liczba bezrobotnych ukształtowała się na poziomie 2 295 744 i była o 7,4% wyższa w porównaniu do ubiegłego miesiąca i o 8,2% w porównaniu do stycznia 2012 r.
- ✦ Liczba bezrobotnych „nowozarejestrowanych” zwiększyła się o 30,2% w odniesieniu do grudnia 2012 r., natomiast w relacji do analogicznego miesiąca roku ubiegłego o 10,5%.
- ✦ Liczba bezrobotnych „wyrejestrowanych” ze statystyk urzędów spadła w porównaniu do grudnia 2012 r. (3,9%), natomiast w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 6,7%.
- ✦ W relacji do stycznia 2012 r. wśród poszczególnych grup osób bezrobotnych zanotowano zarówno wzrosty jak i spadki zarejestrowań. Największy procentowy wzrost dotyczył osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (60,7%) oraz osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (17,1%). Największe spadki bezrobocia dotyczyły natomiast osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia (4,4%). Biorąc pod uwagę wskaźniki z poprzedniego miesiąca, w każdym z przypadków odnotowano procentowy wzrost skali bezrobocia. Największy obejmował osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (14,7%) oraz osób, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia (12,6%).
- ✦ W styczniu 2013 r. do powiatowych urzędów pracy w całej Polsce wpłynęło 64 015 ofert pracy (wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej), tj. o 79,1% więcej niż w grudniu 2012r. oraz o 30,1% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wśród ofert pracy zgłoszonych do PUP w styczniu 2013r., 26 688 – dotyczyło ofert pracy subsydiowanej. W styczniu br. było ich aż o 142,7% więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 90,3% niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.
- ✦ Średnia liczba bezrobotnych przypadających na jedno wolne miejsce wyniosła w styczniu 2012 r. 25 osób, czyli o 2 osoby więcej niż przed miesiącem. W stosunku do stycznia 2012 r. zmalała o 4 osoby.

Definicje:

Aktywni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej należące do pracujących (zgodnie z pojęciem – „Pracujący wg BAEL i NSP 2002”) lub bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni wg BAEL i NSP 2002”).

Wskaźnik aktywności zawodowej - współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo (wg BAEL i NSP 2002) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia - procentowy udział ludności pracującej („Pracujący według BAEL i NSP 2002”) w ogólnej liczbie ludności.

Przeciętne zatrudnienie - średnia wielkość zatrudnienia obliczona dla badanego okresu (np. miesiąca, kwartału, roku) na podstawie ewidencyjnego stanu zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w badanym okresie uwzględnia pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

W tabeli zaprezentowano dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w jednostkach o liczbie pracujących więcej niż 9 osób, w podziale na sektor publiczny oraz sektor prywatny.

Sektor publiczny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Sektor prywatny - ogół podmiotów gospodarki narodowej grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego. W przypadku równego udziału kapitału publicznego (50% stanowi łączny udział własności: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego) i prywatnego (50% stanowi łączny udział własności: krajowych osób fizycznych, pozostałych krajowych jednostek prywatnych, osób zagranicznych) podmiot gospodarki narodowej zaliczany jest do sektora prywatnego.

Stopa bezrobocia (wskaźnik bezrobocia) - procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tzn. pracującej i bezrobotnej). W przypadku BAEL i NSP 2002 definicja odnosi się do osób bezrobotnych (zgodnie z pojęciem - „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”) i aktywnych zawodowo (będących sumą pracujących - zgodnie z pojęciem – „Pracujący według BAEL i NSP 2002” bezrobotnych (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni według BAEL i NSP 2002”). W przypadku bezrobocia rejestrowanego definicja odnosi się do osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (zgodnie z pojęciem – „Bezrobotni zarejestrowani”) i aktywnych zawodowo będących sumą zarejestrowanych osób bezrobotnych i pracujących w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W tabeli zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego.

Bezrobotni „nowozarejestrowani” (napływ bezrobotnych) – są to osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w ciągu miesiąca, kwartału lub roku. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyróżnić można następujące kategorie: rejestrujących się w urzędzie pracy jako bezrobotni po raz pierwszy i powracających do rejestracji po raz kolejny (w tym po pracach interwencyjnych, robotach publicznych lub po szkoleniu), osoby dotychczas nie pracujące i poprzednio pracujące, osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, a także zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (zwolnienia grupowe).

Bezrobotni „wyrejestrowani” (odpływ bezrobotnych) – są to osoby, które w ciągu miesiąca, roku zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m.in. w związku z: pracami sezonowymi, rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawcy, niepotwierdzeniem gotowości do pracy, dobrowolną rezygnacją ze statusu bezrobotnego, podjęciem nauki, ukończeniem przez kobiety 60 lat, a mężczyzn – 65 lat, nabyciem prawa emerytalnego lub rentowego, nabyciem uprawnienia do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

Bezrobotni zarejestrowani – to osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź, jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole z wyjątkiem uczących się w szkole dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyły 18 lat,
- b) nie ukończyły 60 lat - kobiety lub 65 lat - mężczyźni,
- c) nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- d) nie są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie

podlegający ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskujące przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w takim gospodarstwie,

f) nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności albo niepodlegające na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

g) nie są tymczasowo aresztowani lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

h) nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w „Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” w art. 70, ust. 6.

Bezrobotny do 25 roku życia – to osoba bezrobotna, która w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyła 25 roku życia.

Bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia – to osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia.

Bezrobotny długotrwale - oznacza osobę bezrobotną, pozostającą w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Bezrobotny powyżej 50 roku życia - to osoba bezrobotna, który w roku kalendarzowym zastosowania wobec niej usług lub instrumentów rynku pracy ukończyła co najmniej 50 lat życia.

Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych - to osoby bezrobotne o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym oraz nieposiadające kwalifikacji do wykonywania zawodu.

Osoba samotnie wychowująca dziecko – to osoba samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Bezrobotni niepełnosprawni – są to osoby niepełnosprawne zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne, spełniające warunki określone w art. 2, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) oraz art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.).

Źródło:

- 1) *Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim*, Urząd Statystyczny w Białymstoku.
- 2) *Biuletyn Statystyczny*, nr 1(663), GUS, Warszawa 2013 r.
- 3) *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa podlaskiego*, nr 1/2013, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2013.
- 4) *Podlaski rynek pracy. Wrzesień 2012r.*, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2012r.
- 5) *Sprawozdanie MPIPS - 01, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku*.
- 6) *Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zmianami)*.
- 7) www.psz.praca.gov.pl
- 8) www.stat.gov.pl
- 9) *Zasady Metodyczne Statystyki Rynku Pracy i Wynagrodzeń*, GUS, Warszawa 2008 r.

Zapraszamy do zapoznania się z rozszerzoną wersją *Indykatorów Podlaskiej Gospodarki* w formacie Excel, która zamieszczana jest na stronie internetowej *Podlaskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Prognoz Gospodarczych*: <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl/index.php/strony/9807>